

11^η ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΚΤΥΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΧΑΡΤΑΣ
Οι κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις του τουρισμού: Αναζητώντας μία βιώσιμη απάντηση

9-11 Απριλίου (8^η ημέρα άφιξης, 12^η Αναχώρηση)

12-14 Απριλίου 2019 Εκδρομή

Τοποθεσία: Πράμαντα, Δήμος Βορείων Τζουμέρκων, Περιφέρεια Ηπείρου
Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων, Κοιλιάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων

Ατζέντα

Ημέρα 0 Δευτέρα 8^η Απριλίου Ημέρα Ταξιδιού για όλους

Μεταφορά των Διεθνών Συμμετεχόντων στα Πράμαντα.

18:00-20:00 Πρώτη εγγραφή στο Κέντρο Πληροφόρησης παράλληλα με τις αναχωρήσεις στα ξενοδοχεία

20:00 Καλωσόρισμα στο Πάρκο μας, με μια πρόποση με Τσίπουρο και ανεπίσημο άνοιγμα, ακολουθούμενο από ελαφρύ δείπνο.

Ημέρα 1η Τρίτη 9η Απριλίου Θέτοντας τις Βάσεις: Οι επιπτώσεις του τουρισμού στους κοινωνικούς και πολιτιστικούς μας πόρους. Πως πρέπει να ανταποκριθεί ο βιώσιμος τουρισμός;

9:00 Εγγραφή τελευταίας στιγμής

9:30 Επίσημη έναρξη συνεδρίασης

9:30 Χαιρετισμός από τον κ. Σεραφείμ Φελέκη, Πρόεδρο του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλιάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων

9:45 Χαιρετισμός από τον κ. Ιωάννη Σεντελέ, Δήμαρχο Βορείων Τζουμέρκων

10:00 Χαιρετισμός από την κα. Χριστίνα Μπαριτάκη, Γενική Γραμματέας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

10:15 Παρουσιάζοντας το θέμα της Συνάντησης και τι νέο υπάρχει στο Ευρωπαϊκό Χαρτοφυλάκιο του Δικτύου

Carol Ritchie, Εκτελεστική Διευθύντρια του Europarc

10:30 NATURA 2000: ευκαιρίες για τον αειφόρο τουρισμό να αγκαλιάσει τη φυσική και πολιτισμική κληρονομιά στις προστατευόμενες περιοχές

από τη *Sofia Pachini*, Policy Officer /Υπεύθυνη Πολιτικής, Μονάδα Προστασίας της Φύσης, Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Επιτροπής

10.:55 Πολιτισμική διαχείριση και οι κοινωνικές επιπτώσεις: το παράδειγμα των πέντε χωριών/Cinque Terre

από τον *Emanuele Raso*, Δήμος Monterosso , 5 Terre National Park/ Εθνικό Πάρκο 5 Χωριά, Ιταλία

11:20 Διάλειμμα για καφέ

11:50 Καθηγητής κ. *Δημήτρης Γούσιος*, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Εργαστήριο Αγροτικού Χώρου

12:20 Ο οικοτουρισμός ως κινητήρια δύναμη για τις αγροτικές περιοχές: Εμπειρίες ενός νεαρού επιχειρηματία

από τον *Victor Garsia*, Casa de Ecoturism Quei Victorino/Το Σπίτι του Οικοτουρισμού των Νικητών

12:45 Διάλογος για τον Αειφόρο Τουρισμό, σχόλια, ερωτήσεις και συνομιλίες με τους ομιλητές και το κοινό

13:00 Παρουσίαση Workshops/Εργαστηρίων από τον *Paulo Castro*, Σύμβουλο του EUROPARC και τους αρχηγούς των εργαστηρίων, εισάγοντας τα θέματα, τους στόχους και τη μεθοδολογία της εργασίας

13:15 Μεσημεριανό Γεύμα – Μπουφές

14:30 Αναχώρηση για εργαστήρια

15:00 Συνεδρίες Εργαστηρίων/Workshops* Μια ευκαιρία να ακούσετε παραδείγματα από όλο το Δίκτυο του Βιώσιμου Τουρισμού, να αποκομίσετε νέες ιδέες, να συνεισφέρετε, να μάθετε.

18:00 Τέλος των συνεδριάσεων των Workshops

20:00 Δείπνο

Ημέρα 2η Τετάρτη 10η Απριλίου

Δουλεύοντας μαζί

9:00 Συνέχεια Εργαστηριακών Συνεδριών

11:00 Διάλειμμα για καφέ

11:30 Συνεδριάσεις σεμιναρίων, κατάληξη σε συμπεράσματα.

12:30 Γεύμα μπουφέ

14:00 Δείξε και Πες. Συνεδρία με ανοικτό μικρόφωνο. Το βήμα είναι δικό σας.

16:00 Προετοιμασία Αγοράς/Marketplace

16:00 Διάλειμμα για καφέ

16:30 Σύνοδος Ολομέλειας: Οι συζητήσεις, οι εκτιμήσεις και οι προσδοκίες από τα εργαστήρια.

Οι κοινωνικές και πολιτιστικές επιπτώσεις του Τουρισμού. Μια βιώσιμη απάντηση: Συνομιλία, συζήτηση και συμπεράσματα

17:00 Έκθεση του Δικτύου της Χάρτας

Δικό σου + δικό μου = το φαγητό μας, απολαύστε και μοιραστείτε εμπειρίες

20:00 Δείπνο

Ημέρα 3η Πέμπτη 11η Απριλίου Βλέποντας το τοπίο. Βιώσιμος Τουρισμός σε Δράση.

08:30 Εκδρομές πλήρους ημέρας

A1: Μετάβαση με λεωφορείο και ξενάγηση στο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης Θ.Παπαγιάννης και μετά στην πόλη του Μετσόβου

A2: Μετάβαση με λεωφορείο και περιήγηση στη Γέφυρα Πλάκας, στην Κόκκινη Εκκλησία και στη Μονή Αγίου Γεωργίου

B1: Πεζοπορική διαδρομή από τους Καλαρρύτες προς το χωριό Συρράκο (εύκολη) με στάση στην Ιερά Μονή Κηπίνας

B2: Πεζοπορικό μονοπάτι από το χωριό Άγναντα, μέσα από το δάσος στους καταρράκτες του χωριού Καταρράκτης

C1: Rafting στον ποταμό Άραχθο

C2: Ορεινή πεζοπορία

18:00 Επιστροφή στα ξενοδοχεία

19:00 Επίσημο κλείσιμο της 11ης Συνάντησης του Δικτύου της Ευρωπαϊκής Χάρτας:

κ. Αλέξανδρος Καχριμάνης, Περιφερειάρχης Ηπείρου

κ. Άγγελος Ζώνιος, Πρόεδρος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Τζουμέρκα
κ. Σωκράτης Φάμελος, Μέλος της Κυβέρνησης Αναπληρωτής Υπουργός Περιβάλλοντος και
Ενέργειας,
κα Carol Ritchie Διευθύνουσα Σύμβουλος της Ομοσπονδίας EUROPARC,

20:00 Επίσημο δείπνο κλεισίματος, πάρτι με **Τσίπουρο** και τοπική διασκέδαση

*ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ/WORKSHOPS

Κάθε συμμετέχων θα πρέπει να παρακολουθήσει 1 εργαστήριο/workshop

1. Workshop/Εργαστήριο Επικοινωνίας: Αφήγηση Ιστοριών για Βιώσιμους Προορισμούς και Συνεργάτες - επικεφαλής η Bárbara Pais

Ψάχνετε νέους τρόπους για να πείτε την ιστορία του Βιώσιμου Προορισμού σας; Σε αυτό το εργαστήριο, θα μάθουμε τις καλύτερες **Τεχνικές Αφήγησης**, από τον έμπειρο Peter Paul van Kempen, από την FrogLeaps και Περιφερειακό Πρόεδρο της Διεθνούς Ένωσης για τη Διατήρηση της Φύσης-Επιτροπής για την Εκπαίδευση και τον Τουρισμό /The International Union for Conservation of Nature/IUCN. Επίσης, θα πάρουμε μια εικόνα από μια **Καταλανή Ταξιδιωτική Πράκτορα/Tour Operator** (τη Beth Cobo από το Ταξιδιωτικό Γραφείο TRESÇÀLIA) και **Αειφόρους Προορισμούς του EUROPARC** στο πώς επικοινωνούν και ποιές είναι οι κύριες ανάγκες τους.

Με όλα αυτά στο μυαλό τους, οι συμμετέχοντες θα δεχθούν την **πρόκληση να συν-δημιουργήσουν μια εργαλειοθήκη για να βοηθήσει τα πάρκα μας και επιχειρήσεις στο να αυξάνουν την ορατότητα και αναγνώρισή τους!**

Ένα πραγματικά «πρακτικό» εργαστήριο που θα σας δώσει νέες δεξιότητες για να προωθήσετε την επικοινωνιακή σας αποτελεσματικότητα!

2. Workshop/Εργαστήριο Βιώσιμου Τουρισμού – Κατάρτιση για το Αύριο: Ανάπτυξη Ικανοτήτων και Εκπαίδευση - επικεφαλής ο Giacomo Benelli

Αυτό το εργαστήριο θα εξετάσει σε βάθος **την ανάγκη για εκπαίδευση για το προσωπικό των Προστατευόμενων Περιοχών** και των τοπικών τουριστικών επιχειρήσεων. Για την ακρίβεια, η παροχή εκπαίδευσης σχετικά με τον αειφόρο τουρισμό για το προσωπικό της Χάρτας Προστατευόμενων Περιοχών, των τοπικών επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερόμενων μερών είναι ένα από τα βασικά θέματα της Χάρτας. Το εργαστήριο θα είναι ιδιαίτερα διαδραστικό, συζητώντας πού βρίσκονται τα κενά, ποιες είναι οι ανάγκες, ποια εργαλεία είναι πιο αποτελεσματικά και πώς να βελτιστοποιήσουμε τους διαθέσιμους πόρους.

Μελέτη Περίπτωσης: Immaculada Juan Franch (Ebro Delta Natural Park, Catalunya, Spain) – **Το ECST Πρόγραμμα Κατάρτισης στο Ebro Delta Natural Park**

3. Workshop/Εργαστήριο για Επιχειρήσεις και Ταξιδιωτικούς Πράκτορες - Δημιουργία βιώσιμων τουριστικών πακέτων που δουλεύουν - επικεφαλής ο Paulo Castro

Κλείνοντας τον κύκλο, τώρα που έχουμε εταίρους της Χάρτα, τουριστικές επιχειρήσεις και ταξιδιωτικούς οργανισμούς, πρόθυμους να συνεργαστούν με την Χάρτα, τι να κάνετε για να επιταχύνετε τα αποτελέσματα;

Η Amanda Guzmán από την **Ισπανική Λέσχη Οικοτουρισμού** θα δώσει στις τουριστικές επιχειρήσεις προοπτική. Το **Soyecoturista.com** είναι ο Ισπανικός Οργανισμός που συγκεντρώνει όλες τις βραβευμένες από την Χάρτα μέρος II βραβευμένες τουριστικές επιχειρήσεις από κάθε βιώσιμο προορισμό. Έχουν ένα Παρατηρητήριο Τουρισμού και έχουν αναπτύξει διάφορες στρατηγικές στο να βοηθούν τις τουριστικές επιχειρήσεις να είναι πιο ορατές στον οικοτουρισμό.

4. Workshop/ Εργαστήριο Ο προγραμματισμός εισροής των επισκεπτών με βιώσιμο τρόπο -επικεφαλής η Stefania Petrosillo

Ποια είναι τα εργαλεία για την παρακολούθηση και το σχεδιασμό βιώσιμων τουριστικών ροών και δραστηριοτήτων; Το εργαστήριο θα εξετάσει τις πιο χρησιμοποιημένες μεθοδολογίες για τη βελτιστοποίηση των διαθέσιμων πόρων και να παράσχει αποτελεσματικό σχεδιασμό στη διατήρηση των φυσικών / πολιτισμικών / κοινωνικών αξιών και αξιοθέατων των Προστατευόμενων Περιοχών μας.

Ο Javier Gomez Limón από το EUROPARC Ισπανίας θα παρουσιάσει την **"αξιολόγηση της χρήσης μοντέλου ικανότητας στις προστατευόμενες περιοχές της Ισπανίας"**, ένα μοντέλο που αναπτύχθηκε από το EUROPARC Ισπανίας, το οποίο αξιολογεί τη φέρουσα ικανότητα μιας Προστατευόμενης Περιοχής ή κρίσιμα σημεία της. Εκτιμούν μια φυσική, μια φυσιολογική και μια οικολογική φέρουσα ικανότητα. Έχουν αξιολογήσει ήδη 10 Προστατευόμενες Περιοχές στην Ισπανία, διαφορετικών μεγεθών και τα αποτελέσματα είναι πολύ ενθαρρυντικά.

5. Workshop/ Διοργάνωση από το Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Τζουμέρκων, Κοιλιάδας Αχελώου, Αγράφων και Μετεώρων

Τρίτη, 9/4/2019 - 15:00

Οικοτουρισμός και άλλες βιώσιμες δραστηριότητες σε προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας: Ο ρόλος των Φορέων Διαχείρισης - Υφιστάμενη κατάσταση και προκλήσεις - Γιάννης Καζόγλου, Δρ. Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος, Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου, Δυτικής Ελλάδας & Ιονίου (Γραφείο Συντονιστή).

NATURA 2000: ευκαιρίες για τον αειφόρο τουρισμό να αγκαλιάσει τη φυσική και πολιτισμική κληρονομιά στις προστατευόμενες περιοχές – Σοφία Παχίνη, Υπεύθυνη Πολιτικής, Μονάδα Προστασίας της Φύσης, Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Η χρηματοοικονομική εποπτεία των ΦΔΠΠ: Δράσεις αυτορρύθμισης, αναβάθμισης και ολοκλήρωσης - ο ρόλος του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας - κ. Απόστολο Πατραμάνη, Γενικό Διευθυντή Οικονομικών Υπηρεσιών ΥΠΕΝ - κα Νατάσσα Φριτάκη, Προϊσταμένη Τμήματος Παρακολούθησης Εποπτευόμενων Φορέων ΥΠΕΝ.

Τουρισμός υπαίθρου και βιώσιμη διαχείριση των εδαφικών πόρων - Θεοδοσία Ανθοπούλου, Καθηγήτρια Κοινωνικής και Αγροτικής Γεωγραφίας, Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών.

Τετάρτη, 10/4/2019 - 10:30

Πολυλειτουργικά αγροκτήματα και τουρισμός - Νίκος Φραντζεσκάκης, Πρόεδρος Συνδέσμου Ενώσεων Αγροτουρισμού Ελλάδος.

Σχεδιασμός και προκλήσεις στην Τουριστική Ανάπτυξη – Δρ. Ιεζεκιήλ Σάββας, Τμήμα Δασών, Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος.

Το έργο LIFE ForestLife και η συμβολή του στην προώθηση του αειφόρου τουρισμού στις προστατευόμενες περιοχές - Μαρία Κατσακιώρη, Υπεύθυνη του Τομέα Ενημέρωσης, Εκπαίδευσης και Ερμηνείας Περιβάλλοντος του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας/Ελληνικού Κέντρου Βιοτόπων-Υγροτόπων.

Δράσεις της Ένωσης Επαγγελματιών Τουρισμού - Άγγελος Ζώνιος, Πρόεδρος του Συνδέσμου Τουριστικών Επιχειρήσεων Τζουμέρκα.

Ο ρόλος της Αυτοδιοίκησης στη σύνδεση Κληρονομιάς και Τουρισμού - Λάμπρος Τσιβόλας, Δήμαρχος Αργιθέας, Πρόεδρος Δ.Σ. Δικτύου Πίνδος.